

РЕШЕНИЕ

№ 2879

гр. София, 29.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 65
състав**, в публично заседание на 29.04.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ванина Колева

при участието на секретаря Ирена Йорданова, като разгледа дело номер **3525** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК), вр.с чл. 85, ал.1 и чл. 84, ал.3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на А. Д. А. с ЛНЧ [ЕГН], гражданин на А., [дата на раждане], против Решение № 4775/25.03.2024г., издадено от председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет (ДАБ – МС), с което на основание чл. 75, ал.1, т.2 и т.4, вр. с чл. 8 и чл.9 от ЗУБ е отказано да му се предостави статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата са изложени доводи, че решението е незаконосъобразно, като постановено в противоречие с материалния закон – чл.8 и чл.9 от ЗУБ и при допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила. Конкретно се сочи, че органът правилно е приел представената бежанска история на жалбоподателя, но неправилно е заключил, че спрямо него не са налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут. Твърди, че анализът за обстановката в А. е повърхностен и не почива на общодостъпната информация за страната и интензитета на насилието там, поради което решението е постановени в нарушение на чл. 72, ал.2 от ЗУБ. Моли решението да бъде отменено като незаконосъобразно и преписката да бъде върната за ново разглеждане и произнасяне от административния орган.

Ответната страна, председателят на ДАБ – МС, в съдебно заседание чрез процесуалния си представител, оспорва жалбата като неоснователна. Счита решението за правилно и законосъобразно. Представя административната преписка по издаване

на оспорения отказ, както и актуална справка за ситуацията в А., изготвена от дирекция “Международна дейност” при ДАБ – МС. Моли обжалването да бъде отхвърлено.

Административен съд София-град, като взе предвид, че жалбата е подадена в срока по чл.84, ал.3 ЗУБ, от адресат на оспорения отказ, срещу подлежащ на оспорване административен акт, намира същата за допустима.

След като обсъди релевираните с жалбата основания, прецени становищата на страните и събраните по делото доказателства и на основание чл. 168, ал. 1, вр. чл. 146 АПК, провери изцяло законосъобразността на обжалвания административен акт, съдът намира за установено следното от фактическа страна:

Административното производство е образувано по молба на жалбоподателя с вх. № РД09-ВР-5360 от 14.12.2022г. на РПЦ – С., „ПМЗ – кв. Военна рампа“ за предоставяне на международна закрила. Личните данни на кандидата са установени чрез декларация по чл.30, ал.1, т.3 от ЗУБ, видно от която търсещото закрила лице се индивидуализира с имената А. Д. А., [дата на раждане] , в провинция К., А., гражданин на А., етническа принадлежност – пашун, вероизповедание – сунит; семейно положение – неженен.

След изпратено писмо рег. № 10486/14.12.2022г. до директора на специализирана дирекция “М” – ДАНС, с писмо рег. № М-5075/ 07.03.2024г. председателят на ДАБ – МС е уведомен, че към момента ДАНС не възразява да бъде предоставена закрила в Република България на лицето, регистрирано в РПЦ – С., ПМЗ – Военна рампа към ДАБ – МС като А. Д. А., в случай че отговаря на условията по ЗУБ.

От данните от проведеното на 29.01.2024г. интервю, представените от жалбоподателя и служебно събраните от ответника доказателства се установява, че А. Д. А. е напуснал А. нелегално, когато талибаните са дошли на власт. Първо влязъл в П., след това в И., през които преминал транзитно, а после в Турция, където останал около две години. През ноември или декември 2022г. нелегално влязъл от Турция в България с още около 40 души, където били задържани. бил в България 25 дни, регистрирали го и напуснал страната, като отишъл във Франция. На 11.08.2023г. Бил върнат обратно в България. След връщането отново напуснал страната и се отправил обратно към Франция, но в бил задържан в А. и върнат в България на 26.10.2023г.

Заявява, че не е бил арестуван, осъждан в страната си на произход, не е членувал в политическа партия или организация, не е бил заплашван и не е имал проблеми. Като причина за напускане на А. посочва, че трябвало да се грижи за цялото семейство, той бил шивач и с работата си не можел да издържа семейството си, нямал възможност да учи. Никога не е учил и няма никакво образование. Семейството му в момента се намира в провинция К., А. – майка му, баща му, двамата му братя и сестра му. заявява, ч е иска да и остане в България, за да може да учи. Подал молба за закрила в България, защото, ако бил останал в Турция или И., щели да го депортират обратно в А., а той искал да работи тук.

Със становище рег. № УП- 10486/20.03.2024г от 25.08.2023г. е предложено на председателя на ДАБ – МС да откаже предоставянето на международна закрила на А. Д. А..

С оспореното в настоящото производство Решение № 4775/25.03.2024г., председателят на ДАБ – МС, на основание чл. 75, ал.1, т.2, вр. с чл.8 чл.75, ал.1, т.4 вр. чл.9 от ЗУБ, отказва да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на А. Д. А.. Въз основа на събраните в административното производство доказателства, като е

съобразил актуалната ситуация в А. и с оглед липсата на личен елемент за търсената международна закрила, е обосновал извод, че не са изпълнени предпоставките по чл. 8 ЗУБ и чл. 9 ЗУБ.

От страна на ответника в хода на съдебното производство е приложена справка на директора на дирекция "Международна дейност" на ДАБ - МС относно общото положение и актуалната политическа и икономическа обстановка в А..

В съдебно заседание жалбоподателят заявява, че семейството му е в тежко финансово и здравословно състояние и той трябва да им помогне. Баща му често влиза в болница, заради сърдечни проблеми, за което представя снимки. Когато дошъл в България не знаел нищо за страната и не знаел дали може да работи и да изпраца пари на семейството си, затова заминал за Франция, за където бил чул, че ще бъде приет.

От така приетото за установено, настоящият съдът прави следните правни изводи:

Решението е връчено на оспорващия на 29.03.2024 година, на разбираем за него език с помощта на преводач.

По делото са приложени всички събрани доказателства в хода на административното производство.

В съдебно заседание жалбоподателят се явява лично и дава обяснения във връзка с причините за напускане на А..

От така приетото за установено, настоящият съдът прави следните правни изводи:

Решението е постановено от компетентен административен орган – председателя на ДАБ при МС, съгласно правомощията му по чл.48, ал.1, т.1 ЗУБ.

Решението е издадено в писмена форма, при спазване на административнопроизводствените правила, при правилно прилагане на материалния закон и в съответствие с неговата цел.

От приетите и неоспорени по делото доказателства се установява, че жалбоподателят е информиран писмено, на разбираем за него език, за реда, който ще се следва в производството, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (чл. 58, ал. 8 ЗУБ). Своевременно и надлежно е уведомен за датата на насроченото интервю, по време на което му е била дадена възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си на заявления от него език, като за целта е бил осигурен превод. Протоколът от интервюто е прочетен на интервюирания на език, който владее. Също така изрично е удостоверило с подписа си на протокола, че няма възражения и допълнения. В съответствие с изискването на чл. 73 ЗУБ молбата е била разгледана индивидуално, като на кандидата е била дадена възможност да изложи всички свои доводи свободно и добросъвестно и не е бил ограничен да посочи и евентуално да представи доказателства в подкрепа на твърденията си.

В жалбата си афганистанският гражданин твърди, че бежанската му история е възприета правилно от административния орган. В съдебно заседание жалбоподателят е изслушан и дава обяснения във връзка с причините за напускането му на А., като изложените от него факти не се отличават от тези в интервюто – че семейството му е в тежко финансово състояние и той трябва да им помага и да ги издържа.

Обжалваното решение е издадено и в съответствие с материалния закон. Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и

поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Правилен е изводът на административния орган, че изложените от лицето причини не представляват материалноправно основание по смисъла на чл. 8, ал. 1 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. Законосъобразен и обоснован е изводът на административния орган, че заявените от жалбоподателя обстоятелства не могат да бъдат свързани с нито една от причините за преследване посочени в закона.

В настоящия случай правилно ответникът, изхождайки от фактите от изнесената пред него бежанска история, възприема извод за липса на такова преследване, което да се обосновава на някоя от причините, посочени в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. В бежанската история няма нито един фактически довод за проявен спрямо оспорвания акт на преследване от страна на официалните власти в А., която се явява страната по произход за търсеция закрила – не заявява, че е политически ангажиран, че е арестуван или осъждан. В бежанската история няма доводи за такова релевантно преследване, нито се обосновава наличие на реална опасност от бъдещо такова в страната на произход по някоя от причините, които се сочат в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Кандидатът не е преследван поради неговата раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група. Дискриминационни или други неблагоприятни мерки, водещи до риск от преследване, също не се установяват. Спрямо него не е упражнено физическо насилие и не е бил обект на репресии. От бежанската история на жалбоподателя следва изводът, който е направил и административният орган, че мотивите му да напусне страната си на произход са с личен и икономически характер, което не е предпоставка за предоставяне на закрилата по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ.

Ето защо правилни са изводите на органа, че чужденецът не доказва предпоставки за предоставяне на търсения бежански статут. Правилността на крайния извод за липса на предпоставките по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ се следва изцяло от факта, че в изнесената от чужденеца бежанска история няма данни, че той лично или неговото семейство да са обект на преследване в родината му А. било поради неговата (тяхната) етническа принадлежност, раса, религия, принадлежност към определена социална група или партия, или поради политическо убеждение.

Съдът намира за правилна и обоснована преценката на административния орган за неоснователност на молбата за предоставяне на хуманитарен статут на основанията посочени в чл. 9, ал. 1, т. 1-2, като правилно тази преценка е направена по отношение на страната на произход, за която органът в особеното производство събира данни, обобщени в нарочна справка.

Съгласно чл. 9, ал. 1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: 1. смъртно наказание или екзекуция; 2. изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; 3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

В разглеждания случай А. Д. А. навежда като причина за напускането на родната си страна, тежкото финансово състояние на семейството му и здравословното състояние на баща му. От представената справка от дирекция „Международна дейност“ на ДАБ се установява, че след взимането на властта талибаните са изправени пред

огромно макроикономически проблеми. Внезапното прекъсване на почти цялата помощ, възлизаща на 8 милиарда долара годишно ускори огромен икономически шок, с който никоя страна в света не би могла да се справи без тежки последствия. Но е посочено, че има някои признаци на умерено финансово съживяване, най-вече 36-процентното увеличение на вноса през първите пет месеца на 2023г., което предполага, че ще има известно възстановяване на търсенето в икономиката.

Изводите на административния орган се подкрепят изцяло от данните по справката от дирекция „Международна дейност“ на ДАБ, представляваща официален документ, издаден от длъжностно лице в кръга на службата му, фактите по която не са опровергани. Следва да се сподели изводът в оспореното решение, че в конкретния случай няма добре обоснован страх от преследване и индивидуализиране на заплахата за живота на кандидата за закрила. Данни за заплахата на жалбоподателя липсват. Всички членове на семейството му живеят в А. без да имат проблеми.

Неоснователни са доводите, свързани с наличието на основания по чл. 9, ал.1 от ЗУБ. В справката по делото за ситуацията в страната е посочено, че макроикономическото управление на талибаните е по-добро от очакваното, както се вижда от стабилния обменен курс, ниската инфлация, ефективното събиране на приходи и нарастващия износ. По всички признаци мащабът на корупцията е намален. Талибаните се опитват да запазят известен капацитет в агенциите, чиято работа се смята за полезна за режима, като същевременно отхвърлят други, като съдебните институции и Министерството по въпросите на жените. Посочено е също, че А. е изправен пред безпрецедентна хуманитарна криза през 2023г. „с много реален риск от срив на системата и човешка катастрофа“. На 23 септември 2023 г. обаче Азиатската банка за развитие е одобрила 400 милиона долара безвъзмездни средства за защита на благосъстоянието и поминъка на уязвимите афганистанци. Освен това Турция е подпомогнала А. с 20 тона медицински консумативи. Европейският съюз е обещал 1400 милиона евро помощ за страната. Заместник-специалният представител на генералния секретар на ООН за А. М. П. е казал, че световната организация остава ангажирана да подпомага на афганистанския народ.

В тази връзка се преценява и третото обстоятелство, което обосновава извод за предоставяне на хуманитарен статут е това по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ - наличие на тежки заплахы срещу живота и личността на чужденеца като цивилно лице поради безогледно насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт. Съдът приема, че тя не е налична по отношение на оспорвания. От представената справка за ситуацията в А. се установява, че страната не се намира в състояние на вътрешен или международен въоръжен конфликт.

Член 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ е изцяло в синхрон с чл. 15 б. "в" от Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004 г. (отм. с Директива 95/2011/ЕО) относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци и като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила. Със свое Решение от 17.02.2009 г. по дело № С- 465/07/М. Е. and Noor E. vs Straatssecretaris van J./, по отправено от холандска страна преюдициално запитване за приложението на чл. 15 б. "в" от Директива 2004/83/ЕО на Съвета, Съдът на Общността (приложимо и по отношение на действащата вече Директива 95/2011) се постановява, че въпросната норма следва да се тълкува в смисъл, че: 1. съществуването на тежки и лични заплахы срещу живота или личността на молителя

за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателства, че той представлява специфична цел, поради присъщи на неговото лично положение елементи; и 2. съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държавата- членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилното лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхна територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи.

В конкретния случай, за да отхвърли молбата за този вид закрила, решаващият орган се позовава, както на твърденията в интервюто, така и на фактите, които се съдържат в справка за А. с вх. № ЦУ—617/09.02.2024г. На основание чл. 21, т. 8 от Устройствения правилник на ДАБ при МС, дирекцията събира, поддържа и актуализира база данни за държави по произход и за трети сигурни държави, включваща обща географска, политическа, икономическа и културна информация, информация за правната уредба и за спазването на правата на човека. Приетите по делото справки са изготвени от компетентен орган, в кръга на правомощията му, представляват официални писмени документи и обвързват съда да приеме за доказани фактите, удостоверени с тях, ако същите не се оборват чрез други надлежни доказателства, каквито в случая не се представят, нито се сочи техният източник, за да се събират.

В самото решение също има изложени доводи в насока степента на насилие в А. и не може да се приеме, че завръщането на жалбоподателя в родината му по произход би довело до някакви неблагоприятни последици за него. Обстановката не достига до наличието на "вътрешен въоръжен конфликт" по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, който да е до степен на безогледност и/или повсеместност, т.е. да обхваща цялата територия на тази страна, както и живота, и здравето на всеки цивилен намиращ се на тази територия сам по себе да е изложен на реален риск от посегателство. Т.е. не се доказва наличие на такъв вътрешен или международен конфликт на цялата територия на А., който да се обхваща от разширенията, дадени в решението от 17.02.2009 г. на Съда на Европейските общности (СЕО) по тълкуването на чл. 15, б. "в" от Директива 2004/83 ЕО (отм.).

Разпоредбата на чл. 9, ал.2 от ЗУБ уточнява, че тежките посегателства, изброени в ал.1 на същата норма, могат да възникнат от действия или бездействия на държавен орган или организация, на която държавата не може или не желае ефективно да противодейства. Освен че административният орган не е длъжен да извършва преценка и излага изрични мотиви относно чл. 9, ал.2 от ЗУБ, то и регламентираното в

тази алинея уточнение е пряко свързано с ал.1, по която в процесното решение е извършена надлежна преценка. В интервюто жалбоподателят не изнася данни или твърдения за насилие или заплахи. С оглед разпоредбата на чл. 9, ал.1, т.3 от ЗУБ, административният орган правилно е приел, че от изложеното в представените справки не може да се приеме, че степента на характеризиращо въоръжения конфликт безогледно насилие в страната достига такова високо ниво, съществуват сериозни потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, поради самия факт на пребиваване там е изложено на реална опасност да претърпи тежки заплахи.

Не се установява да са налице и основания, визирани в чл. 9, ал. 6 и, ал. 8 от ЗУБ, за да се приема извод за предоставяне на такъв статут.

При постановяване на решението не е нарушен и принципът "non-refoulement" (забрана за връщане). Посоченият принцип е установен от чл. 33 от Конвенцията за статута на бежанците и е възприет и в действащия в Република България Закон за убежището и бежанците (чл. 4, ал. 3). Установено е че чуждият гражданин не е бил принуден да напусне страната си на произход - А., нито страната, в която дълго време е живял - Турция, поради наличието на заплаха за живота или свободата му или опасност от изтезания, жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание. Тези факти не се оспорват от жалбоподателя, който и в съдебно заседание заявява, че е напуснал страната си на произход по икономически причини, за да работи и изпраща пари на семейството си, поради която причина и два пъти е напуснал нелегално България, за да замине за Франция. Ето защо, след като завръщането на жалбоподателя няма да застраши неговите живот и здраве и няма да го постави в опасност от изтезания или нечовешко отношение, не е нарушен и принципът "non-refoulement".

Административният орган е изпълнил задължението си за задълбочено и всестранно установяване на релевантните факти, а именно извършил е проверка доколко е налице опасност от преследване или реална опасност от тежко посегателство, обсъдил е актуалната обстановка в страната по произход, като данните от справките на ДАБ съвпадат с отразеното в решението. Изводите на председателя на ДАБ-МС, че по отношение на жалбоподателя не са налице причини от хуманитарен характер или други основания, предвидени в действащото законодателство, които могат да обосноват предоставянето на хуманитарен статут по реда на чл. 9 от ЗУБ, са правилни и законосъобразни.

С оглед изложеното и като е приел, че не са налице основания по чл.8 и чл.9 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорващия, административният орган е постановил правилно и

законосъобразно решение. Последното мотивира извод за неоснователност на жалбата, която следва да бъде отхвърлена.

С оглед липсата на претенции за присъждане на разноски и по аргумент от чл. 81 ГПК, този въпрос съдът не обсъжда.

Водим от горното, на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, I отделение, 65-и състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на А. Д. А. с ЛНЧ [ЕГН], гражданин на А., [дата на раждане] , против Решение № 4775/25.03.2024г., издадено от председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: